C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-45/23 Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni

Judecător: Lilia Țurcan

D E C I Z I E
În numele Legii

19 mai 2026 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător Ghenadie Liulca
Judecătorii Ecaterina Arseni și Cristina Prisacari
Grefierul Mihail Zabureanîi
Cu participarea:
Procurorului Liliana Pasat
Avocaților Iuri Frecăuțanu, Mihaela Rotari

a judecat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelurile avocatului Mihaela Rotari în interesele părții vătămate Dodon Gheorghe, procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, inculpatului Elpujan Oleg și inculpatului Jitari Nicolae declarate împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 20 decembrie 2022, pe cauza penală în privința inculpaților:

Jitari Nicolae ***,** născut la *****, IDNP *****, domiciliat s. *****, r-nul *****, studii medii, necăsătorit, activează în calitate de paznic la bazinul acvatic „Iazul Nou”, anterior nejudecat, moldovean, cetățean al Republicii Moldova;

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Elpujan Oleg ***,** născut la *****, IDNP *****, domiciliat s. *****, r-nul *****, studii medii, căsătorit, supus militar, activează în calitate de contabil în cadrul „Național Stil” SRL, anterior nejudecat, moldovean, cetățean al Republicii Moldova;

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond: 02 iunie 2021-20 decembrie 2022;
Instanța de apel: 13 ianuarie 2023-27 decembrie 2024 (procedura judecătorului Oleg Moraru-demisie); 27 decembrie 2024-19 mai 2026.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelurilor, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelurilor, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 20 decembrie 2022, s-a încetat procesul penal în privința lui Elpujan Oleg ***** în baza art. 287 alin. (3) Cod penal pe motiv că fapta lui constituie o contravenție.

S-a recunoscut Elpujan Oleg ***** vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, în baza art. 30 alin (2) Cod contravențional.

S-a încetat procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție care înlătură răspunderea contravențională.

S-a încetat procesul penal în privința lui Jitari Nicolae Nicolae în baza art.287 alin. (3) Cod penal pe motiv că fapta lui constituie o contravenție.

S-a recunoscut Jitari Nicolae Nicolae vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin.(2) Cod contravențional, în baza art. 30 alin (2) Cod contravențional.

S-a încetat procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție care înlătură răspunderea contravențională.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Dodon Gheorghe conform art. 225 alin (1) Cod Procedură Penală al Republicii Moldova, s-a admis integral.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Elpujan Oleg ***** și Jitari Nicolae *****, în beneficiul părții vătămate Dodon Gheorghe prejudiciul cauzat în mărime de 13 000 (treisprezece mii) lei.

Corpurile delicte:

– informația eliberată de către S.A. „ Orange” privind convorbirile telefonice, cu indicarea tipului, dății, duratei, locului şi localizării geografice a celulei nr. ***** ce aparține lui Dodon Gheoghe, a nr. *****ce aparține lui Elpujan Oleg şi a nr. ***** ce aparține lui Jitari Nicolae - anexată la materialele cauzei penale, de le păstrat la cauza penală pe tot termenul de păstrare a dosarului;

- un baston confecționat din lemn, recunoscut ca corp delict prin ordonanța din 10.09.2020 – care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delicte din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîşcani, de-l nimicit la intrarea sentinței în vigoare.

S-a admis solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

S-a încasat, în mod solidar, din contul lui Elpujan Oleg ***** și Jitari Nicolae ***** în beneficiul statului suma de 320,00 (trei sute douăzeci) lei MD - cheltuieli pentru efectuarea expertizei.

Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat, că de către organul de urmărire penală, ***Jitari Nicolae *****, se învinuiește pentru faptul că,*** la data de 07 aprilie 2020, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe malul bazinului acvatic „Iazul Nou”, situat în satul *****, raionul Donduşeni, acționând intenționat, de comun acord cu Elpujan Oleg, din motive huliganice, încălcând grosolan și demonstrativ ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de reguli sociale și morale, ce asigură o ambianță liniștită de convieţuire în societate, de inviolabilitatea persoanei, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, a strigat cu cuvinte necenzurate în adresa lui Dodon Gheorghe, care împreună cu Cebotari Serghei se aflau la pescuit, manifestând deosebită obrăznicie, exprimată prin actul de violență asupra persoanei, intenționat, i-a aplicat lui Dodon Gheorghe mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului cu un baston de lemn, care o ținea în mînă, iar lui Cebotari Serghei i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea pieptului. La scurt timp, de persoanele numite supra, s-a apropiat și Elpujan Oleg, care folosind același baston din lemn, a continuat să-i aplice lui Dodon Gheorghe lovituri peste diferite părți ale corpului.

În rezultatul acțiunilor ilegale, lui Dodon Gheorghe, conform Raportului de expertiză medico-legală judiciară nr.202017D0018 din 19 iunie 2020 i-au fost cauzate vătămări corporale uşoare sub formă de comoție cerebrală, fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, plagă contuzia nasului, echimoze: la cutia toracică, abdomen, regiunea lombară stânga, brațul drept, ambele mâini, coapsei stângă.

De către organul de urmărire penală, Elpujan Oleg **, se învinuiește pentru faptul că,*** la data de 07 aprilie 2020, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe malul bazinului acvatic „Iazul Nou”, situat în satul *****, raionul Donduşeni, acționând intenționat, de comun acord cu Jitari Nicolae, din motive huliganice, încălcând grosolan şi demonstrativ ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de reguli sociale și morale, ce asigură o ambianță liniștită de convieţuire în societate, de inviolabilitatea persoanei, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, după ce Jitari Nicolae i-a aplicat lui Dodon Gheorghe, care se afla la pescuit, mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului cu un baston din lemn, pe care-l ținea în mînă, Elpujan Oleg a strigat cu cuvinte necenzurate în adresa lui Dodon

Gheorghe, manifestînd o deosebită obrăznicie, exprimată prin actul de violență asupra persoanei, a luat de la Jitari Nicolae bastonul din lemnn și a continuat să-aplice lui Dodon Gheorghe lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-i conform Raportului de expertiză medico-legală judiciară nr.202017D0018 din 19 iunie 2020 i-au fost cauzate vătămări corporale uşoare sub formă de comoţie cerebrală, fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, plagă contuză a nasului, echimoze: la cutia toracică, abdomen, regiunea lombară stânga, brațul drept, ambele mâini, coapsei stângă.

Potrivit învinuirii înaintate, acțiunile lui Elpujan Oleg ***** și Jitari Nicolae Nicolae au fost calificate în baza art. 287 alin (3) Cod penal, huliganismul, adică „Huliganismul agravat, adică acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), dacă au fost săvîrşite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrităţii corporale sau sănătăţii".

Instanța de fond a pronunțat sentința în cauză.

Subsidiar, Colegiul penal indică, că prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian din 29 noiembrie 2022 în privința lui ***Jitari Nicolae*** s-a modificat învinuirea, *reieşind din modificările operate la art.287 alin.(1) Codul penal, prin Hotărârea nr.25 a Curţii Constituţionale, în vigoare de la 12.08.2021, prin care au fost declarate neconstituţionale cuvântul „grosolan" şi textul „cinism sau" din articolul 287 alin.(l) din Codul penal al Republicii Moldova,* fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal RM, în următoarele circumstanțe:

Jitari Nicolae, la 07 aprilie 2020, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe malul bazinului acvatic „Iazul Nou", situat în satul *****, raionul Donduşeni, acţionând intenţionat, de comun acord cu Elpujan Oleg, din motive huliganice, încălcând demonstrativ ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de reguli sociale şi morale ce asigură o ambianţă liniştită de convieţuire în societate, de inviolabilitate a persoanei, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, a strigat cu cuvinte necenzurate în adresa lui Dodon Gheorghe, care împreună cu Cebotari Serghei se aflau la pescuit, manifestând deosebită obrăznicie, exprimată prin actul de violenţă asupra persoanei, intenţionat, i-a aplicat lui Dodon Gheorghe mai multe lovituri peste diferite părţi ale corpului cu o bită din lemn, care o ţinea în mână, iar lui Cebotari Serghei i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea pieptului. La scurt timp, de persoanele numite supra, s-a apropiat şi Elpujan Oleg, care, folosind aceeaşi bită din lemn, a continuat să-i aplice lui Dodon Gheorghe lovituri peste diferite părţi ale corpului.

În rezultatul acţiunilor ilegale, lui Dodon Gheorghe conform raportului de expertiză medico-legală judiciară nr.202017D0018 din 19 iunie 2020 i-au fost cauzate vătămări corporale uşoare sub formă de comoţie cerebrală, fractura oaselor

nazale cu deplasarea fragmentelor, plagă contuză a nasului, echimoze: la cutia toracică, abdomen, regiunea lombară stângă, braţul drept, ambele mâini, coapsei stângă.

Astfel, Jitari Nicolae, prin acţiunile sale intenţionate, a comis infracţiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal - huliganismul agravat, adică *acţiunile intenţionate care încalcă ordinea publică, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor, acţiuni care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârşite de două persoane, acţiuni prevăzute la alin.(l) şi (2), săvîrşite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii*.

La fel, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian din 29 noiembrie 2022 în privința lui ***Elpujan Oleg*** s-a modificat învinuirea, *reieşind din modificările operate la art.287 alin.(1) Codul penal, prin Hotărârea nr.25 a Curţii Constituţionale, în vigoare de la 12.08.2021, prin care au fost declarate neconstituţionale cuvântul „grosolan" şi textul „cinism sau" din articolul 287 alin.(l) din Codul penal al Republicii Moldova,* fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal RM, în următoarele circumstanțe:

Elpujan Oleg, la 07 aprilie 2020, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe malul bazinului acvatic „Iazul Nou", situat în satul *****, raionul Dondușeni, acţionând intenţionat, de comun acord cu Jitari Nicolae, din motive huliganice, încălcând demonstrativ ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de reguli sociale şi morale ce asigură o ambianţă liniştită de convieţuire în societate, de inviolabilitate a persoanei, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, după ce Jitari Nicolae i-a aplicat lui Dodon Gheorghe, care se afla la pescuit, mai multe lovituri peste diferite părţi ale corpului cu o bită din lemn, pe care o ţinea în mână, Elpujan Oleg a strigat cu cuvinte necenzurate în adresa lui Dodon Gheorghe, manifestând deosebită obrăznicie, exprimată prin actul de violenţă asupra persoanei, a luat de la Jitari Nicolae bita din lemn şi a continuat să-i aplice lui Dodon Gheorghe lovituri peste diferite părţi ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală judiciară nr.202017D0018 din 19 iunie 2020 vătămări corporale uşoare sub formă de comoţie cerebrală, fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, plagă contuză a nasului, echimoze: la cutia toracică, abdomen, regiunea lombară stângă, braţul drept, ambele mâini, coapsei stângă.

Astfel, Elpujan Oleg, prin acţiunile sale intenţionate, a comis infracţiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal - huliganismul agravat, adică *acţiunile intenţionate care încalcă ordinea publică, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor, acţiuni care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârşite de două persoane, acţiuni prevăzute la alin.(l) şi (2), săvîrşite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii*.

Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Mihaela Rotari în interesele părții vătămate Dodon Gheorghe, prin care solicită casarea sentinței instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărîri prin care Jitari Nicolae şi Elpujan Oleg, învinuiți în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) CP RM, să fie recunoscuţi vinovaţi de comiterea infracţiunii şi condamnaţi în baza art. 287 alin.(3) CP RM. La fel a solicitat, încasarea integrală din contul lui Jitari Nicolae şi Elpujan Oleg a prejudiciului material şi moral supotrat de către Dodon Gheorghe în urma infracţiunii.

În motivarea apelului a invocând prevederile art. 93 alin. (1), art.101 alin. (1), (2), art. 52 Cod penal RM, susține, că instanţa de judecată eronat a ajuns la concluzia că acţiunile inculpaților nu au perturbat ordinea publică. Conform sensului legii, la obiectele care servesc drept temei pentru calificarea acţiunilor huliganice în baza alin. (3) al art. 287 Cod penal se referă toate obiectele pe care le-a avut și le-a utilizat făptuitorul la săvârşirea acţiunilor huliganice, inclusiv acele care au fost ridicate la locul infracţiunii. În această ordine de idei, iarăşi nu poate fi de acord cu aprecierea instanței de judecată că bastonul de lemn deţinut de Jitari Nicolae nu poate fi calificat ca armă, şi era deţinut de ultimul pentru a se apăra, or Raportul de expertiză judiciară nr.202017D0018 din 19 iunie 2020 demonstrează cu certitudine că aceste lovituri au avut loc. Consideră, că în cadrul cercetării judecătoreşti vina inculpaţilor în săvârşirea infracţiunii comise a fost pe deplin dovedită. Astfel, prin prisma probelor cercetate în şedința de judecată, instanţa de judecată urma să ajungă la concluzia că, la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, temeinicia vinovăției inculpaţilor Jitari Nicolae şi Elpujan Oleg a fost justificată prin probe pertinente şi concludente. În asemenea circumstanțe, „dincolo de orice îndoială rezonabilă” se constată indubitabil faptul săvârşirii de către inculpţii Jitari Nicolae și Elpujan Oleg a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, şi nicidecum a contravenţiei prevăzute de art.78 alin.(2) Cod Contravențional cum a stabilit instanţa de judecată. De asemenea, consideră, că prin acţiunile ilegale ale inculpaţilor, prejudiciul moral şi material adus părţii vătămate Dodon Gheorghe este mult mai mare decît suma de 13.000 (treisprezece mii) lei.

Sentința instanței de fond a fost contestată în ordine de apel de procurorul în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian prin care a solicitat, admiterea acestuia, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanţă, prin care să fie recunoscut culpabil Jitari Nicolae Nicolae de comiterea infracţiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal – huliganism şi a-i stabili o pedeapsă de 4 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Conform art.389 alin.(4) pct.2) CPP a-l elibera de executarea pedepsi în legătură cu intervenirea amnistiei conform art.107 CP. Să fie recunoscut culpabil Elpujan Oleg ***** de comiterea infracţiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal - huliganism şi a-i stabili o

pedeapsă de 4 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Conform art.389 alin.(4) pct.2) CPP a-l elibera de executarea pedepsi în legătură cu intervenirea amnistiei conform art.107 CP. Celelalte dispoziții ale sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Donduşeni din 20.12.2022 de menținut fără modificări.

În motivarea apelului a invocat, că:

-instanța de judecată nu a luat în evidență modificările operate la art.287 alin.(1) Codul penal, prin Hotărârea nr.25 a Curții Constituționale, în vigoare de la 12.08.2021 și anume că cuvîntul „grosolan" au fost excluse, în motivarea sa continuînd să se refere la astfel de expresie;

-instanța incorect a constatat, că acțiunile inculpaților Jitari Nicolae și Elpujan Oleg au fost încadrate în baza art.287 alin.(3) Cod penal, deoarce au fost acumulate și examinate în intanță destule probe care dovedesc vinovăția acestora;

-prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate şi martorilor, procesul-verbal de cercetare la fața locului, rapoartele de expertiză ect., toate probele apreciindu-le în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenţei, concludenții, utilității, veridicităţii şi coroborării lor, se constată că învinuiții Elpujan Oleg şi Jitari Nicolae au săvârşit fapta incriminată. Aceste probe au legătură cu cauza penală, influenţează asupra soluţionării cauzei penale şi prin informaţiile pe care le conțin, sînt necesare justei soluționări a acesteia, iar în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert că, învinuiții Elpujan Oleg şi Jitari Nicolae au săvîrşit infracțiunea incriminată;

-din declarațiilor părții vătămate Dodon Gheorghe și a martorului Cebotari Serghei, rezultă că, la data de la 07 aprilie 2020, aproximativ la ora 04:00, în timp ce ultimii se aflau împreună pe malul bazinului acvatic„Iazul Nou”, situat în satul *****, raionul Donduşeni, la pescuit, a venit Jitari Nicolae și i-a aplicat lui Dodon Gheorghe mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului cu o bită din lemn, pe care o ținea în mîină, iar lui Cebotari Serghei o lovitură în piept, după care, la scurt timp, s-a apropiat de ei și Elpujan Oleg care a luat de la Jitari Nicolae bita din lemn și a continuat să-i aplice lui Dodon Gheorghe lovituri peste diferite părți ale corpului;

- aceste declarații ale părții vătămate Dodon Gheorghe şi martorului Cebotari Serghei au fost confirmate şi de către martorii Dancu Vadim şi Crivoi Cristina care au declarat că, fiind antrenați în grupa operativă au primit indicația ofițerului de serviciu pentru a se deplasa la bazinul acvatic din s. *****, raionul Donduşeni, unde, la fața locului în timpul documentării cazului au stabilit că, Nicolae Jitari i-a aplicat lui Serghei Cebotari lovituri în regiunea pieptului, după care cu un baston din lemn l-a maltratat pe Gheorghe Dodon şi, peste ceva timp a sosit şi Oleg Elpujan, care, cu acelaşi baston din lemn a continuat să-i aplice lui Gheorghe

Dodon lovituri peste cap. La fel, din declarațiile martorilor reiese că, fața lui Dodon Gheorghe era plină de sânge și în regiunea nasului avea o rană adâncă;

-nu pot fi menținute argumentele învinuitului Jitari Nicolae precum că, în scop de apărare şi pentru a reţine infractorul până la venirea poliţiei, a fost nevoit să aplice forţa fizică faţă de Dodon Gheorghe, or careva dovezi precum că Dodon Gheorghe l-ar fi atacat pe Jitari Nicolae, și că, Dodon Gheorge ar fi încercat să fugă de la fața locului, în acest sens nu au fost administrate. Mai mult ca atât, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Rîşcani, Victor Turcan, din 17 martie 2021, Dodon Gheorghe şi Cebotari Serghei au fost scoși de sub urmărire penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 186 alin.(2) lit. b), d) din motiv că, fapta nu întruneşte elemente infracțiunii. Din conținutul ordonanței menționate rezultă că, Dodon Gheorghe și Cebotari Serghei prin acțiunile lor de extragere a peştelui din bazinul acvatic nu au cauzat prejudicii patrimoniale părților care pretind că dispun de dreptul asupra bazinului acvatic, adică SRL „Natiol-Stil”, or proprietarul bazinului acvatic care este Primăria satului ***** nu a dispus careva interdicții în vederea practicării pescuitului. Acest fapt a fost confirmat în cadrul urmăriri penale şi de către martorul Cotorcea Leonid;

-instanța eronat a stabilit a stabilit faptul precum, că partea vătămată Dodon Gheorghe primul a lovit pe Jitari Nicolae, în urma la ce i-a stricat lanterna şi astfel 1-a lovit cu bastonul de lemn, fapt declarat numai de către inculpatul Jitari Niclae, dar că acesta avea la sine pregătit din timp bastonul a fost considerat ca obiect pentru apărare, dar nu pregătit din timp;

-în acest sens, prin fapta comisă, Elpujan Oleg şi Jitari Nicolae au atentat la obiectul juridic special al infracţiunii, care constituie relațiile sociale cu privire la ordinea publică, apărate împotriva infracţiunii de huliganism cât şi relaţiile sociale cu privire la integritatea corporală şi sănătatea părţii vătămate;

-în cazul cercetat învinuiții Elpujan Oleg și Jitari Nicolai cu o bită din lemn i-au aplicat mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului lui Dodon Gheorghe, cauzîndu-i vătămări corporale uşoare, fapt confirmat prin declarațiile martorilor, părților vătămate, și însuși de învinuitul Jitari Nicolai care a recunoscut că i-a aplicat lui Dodon Gheorghe lovituri cu o bită din lemn. Această bită din lemn a fost ridicată de la locul comiterii infracțiunii, examinată și recunoscută în cadrul cauzei penale în calitate de corp delict, fiind păstrată în camera corpurilor delicte a IP Rîșcani.

Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Elpujan Oleg prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care să fie achitat, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

În motivarea apelului a invocat, că:

-este plauzibilă constatarea făcută de instanța de fond că în acțiunile sale nu există componență de infrațiune prevăzută la art. 287 alin. (3) din Codul penal, însă dat fiind faptul că prin nici o probă nu s-a confirmat, că a aplicat careva lovituri părții vătămate Dodon Gheorghe, neîntemeiat a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute la art. 78 alin. (2) din Codul Contravențional;

- s-a dovedit cu certitudine că în momentul în care a ajuns la fața locului, acolo erau Cebotari Serghei, Dodon Gheorghe, Jitari Nicolae, Cojocari Oleg, Spînu Cristian, la fel la faţa locului era barca în care era plasa de prins peşte şi o cantitate de aproximativ 180-200 kg de peşte, iar alături pe malul iazului, erau încă doi saci şi jumătate cu peşte;

- din analiza declarațiilor părții vătămate Dodon Gheorghe şi le comparăm cu celelalte probe (în special cu declarațiile martorilor Cebotari Serghei, Dodon Gheorghe, Jitari Nicolae, Cojocari Oleg, Spînu Cristian), se constată că declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic, or, nici o persoană care partea vătămată a declarat că a fost martor ocular al pretinselor acțiuni ilegale, nu a confirmat declarațiile părții vătămate. Mai mult, martorii oculari (Cebotari Serghei, Dodon Gheorghe, Jitari Nicolae, Cojocari Oleg, Spînu Cristian), au declarat că nu au fost aplicate careva lovituri de către el, Elpujan Oleg, părții vătămate Dodon Gheorghe;

-instanța de fond a omis să se expună asupra expirării termenului de menținere în calitate de bănuit. Astfel, la data de 15.06.2020, organul de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Donduşeni a pornit urmărirea penală în cauza penală nr. 2020110148, în privința mea şi a lui Jitari Nicolae, pentru faptul săvârşirii infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal. La data de 03.07.2020 s-a adus la cunoştință ordonanța de recunoaştere în calitate de bănuit, fiind tot atunci explicate drepturile şi audiați în calitate de bănuit. La data 08.10.2020 s-a adus la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire datată cu data de 01.10.2020. Prin urmare, emiterea ordonanţelor de punere sub învinuire, s-a făcut cu încălcarea termenului prevăzut de art. 63 Cod de procedură penală;

-art. 63 Cod de procedură penală stabileşte că termenul de menținere a calității bănuit nu poate depăşi 3 luni, iar art. 282 alin. (1) Cod de procedură penală, îi oferă procurorului un termen suplimentar de 48 de ore pentru a aduce la cunoştință ordonanța de punere sub învinuire. În baza normelor de drept citate, datorită la faptul că în termen de 3 luni şi 48 ore nu s-a adus la cunoștință ordonanța de atribuire a calității de învinuit, nefiind citați până la expirarea acestui termen, rezultă ilegalitatea ordonanțelor de punere sub învinuire şi impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen, or, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Împotriva sentinței a declarat apel și inculpatul Jitari Nicolae prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

În motivarea apelului a invocat, că:

-este plauzibilă constatarea făcută de instanța de fond că în acțiunile sale nu există componență de infrațiune prevăzută la art. 287 alin. (3) din Codul penal, însă dat fiind faptul că leziunile cauzate părții vătămate Dodon Gheorghe au fost cu scopul reținerii acestuia ca persoană care era presupusă că a comis o infracțiune de furt de peşte şi al predării ei organelor de drept, nu poate fi pasibil nici de răspundere contravențională. în sensul prevederilor art. 37 Codul penal RM, potrivit căruia nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în scopul reținerii persoanei care a comis o infracțiune şi al predării ei organelor de drept;

-din probele cercetate în prima instanță se confirmă că: Dodon Gheorghe a fost depistat nemijlocit în timpul sustragerii peștelui; despre sustragere a fost informată poliția prin apel la numărul „112”; barca era plină cu pește; a încercat să fugă de la fața locului; primul a aplicat violența fizică; a stricat lanterna cu care lumina;

-deci, urmărind scopul protejării societății de infracțiuni, legiuitorul a acordat unele drepturi de care dispun cetățenii de rând, şi anume, posibilitatea reținerii infractorului şi aducerea acestuia în fața organelor de drept, fără a răspunde de cauzarea daunelor;

-în speța dată nu are relevanță faptul că prin ordonanța procurorului din 17 martie 2021 s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărirea penală a învinuitului Dodon Gheorghe Fiodor şi Cebotari Serghei Ivan, învinuiţi în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că, fapta nu întruneşte elementele infracţiunii, or, bănuiala rezonabilă privind săvârşirea infracțiunii de furt de peşte a fost confirmată și se probează prin aceea că Organul de urmărire penală a intentat o cauză penală, în cadrul cauzei penale a atribuit calitatea de bănuiți, apoi învinuiți anume lui Dodon Gheorghe și Cibotari Serghei;

-instanța de fond a omis să se expună asupra expirării termenului de menținere în calitate de bănuit. Astfel, la data de 15.06.2020, organul de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Donduşeni a pornit urmărirea penală în cauza penală nr. 2020110148, în privința sa şi a lui Elpujan Oleg, pentru faptul săvârşirii infracţiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal. La data de 03.07.2020 s-a adus la cunoștință ordonanța de recunoaştere în calitate de bănuit, fiind tot atunci explicate drepturile şi audiați în calitate de bănuit. La data 08.10.2020 s-a adus la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire datată cu data de 01.10.2020. Prin

urmare, emiterea ordonanțelor de punere sub învinuire, s-a făcut cu încălcarea termenului prevăzut de art. 63 Cod de procedură penală;

-art. 63 Cod de procedură penală stabileşte că termenul de menținere a calității bănuit nu poate depăși 3 luni, iar art. 282 alin. (1) Cod de procedură penală, îi oferă procurorului un termen suplimentar de 48 de ore pentru a aduce la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire. În baza normelor de drept citate, datorită la faptul că în termen de 3 luni şi 48 ore nu s-a adus la cunoştință ordonanța de atribuire a calității de învinuit, nefiind citați până la expirarea acestui termen, rezultă ilegalitatea ordonanțelor de punere sub învinuire şi impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen, or, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În ședința instanței de apel, procurorul participant a susținut apelul declarat de acuzare și a solicitat admiterea acestuia în sensul declarat.

Avocatul Mihaela Rotari acționând în interesele părții vătămate Dodon Gheorghe a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate.

Partea vătămată Dodon Gheorghe în ședința instanței de apel a susținut poziția expusă de avocat.

Avocatul Iuri Frecăuțanu acționând în interesele inculpaților a susținut apelurile declarate de inculpați și a solicitat admiterea acestora în sensul declarat.

Inculpatul Elpujan Oleg a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia cu dispunerea achitării sale de sub învinuirea formulată.

Inculpatul Jitari Nicolae a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia cu dispunerea achitării sale de sub învinuirea formulată.

Audiind participanţii la proces, verificând argumentele invocate în apelurile declarate, prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia, că apelurile declarate de inculpații Elpujan Oleg și Jitari Nicolae *urmează a fi respinse ca fiind nefondate*, iar apelurile declarate de avocatul Mihaela Rotari în interesele părții vătămate Dodon Gheorghe și procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, *urmează a fi admise, cu* ***casarea parțială a sentinței*** *și pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă*, reieşind din următoarele considerente.

Cu referire la apelurile declarate de avocatul Mihaela Rotari în interesele părții vătămate Dodon Gheorghe și procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, Colegiul penal relevă următoarele:

Soluţia instanţei de apel se bazează pe prevederile art.415 al.(1) pct.2) CPP RM, potrivit căruia instanţa de apel, *judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una*

din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.

Potrivit art. 414 al. (1) CPP RM, instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel.

Art. 414 al. (2) CPP RM reglementează, că instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Conform art. 414 al. (4) CPP RM, în vederea soluţionării apelului, instanţa de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Conform art. 101 al. (1,3) CPP, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor şi nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanţa de judecată.

Colegiul penal ține să indice, că potrivit prevederilor art. 385 al. (1) CPP RM sunt stabilite chestiunile pe care trebuie să le soluţioneze instanţa de judecată la adoptarea sentinţei, în următoarea consecutivitate, printre care:

1) dacă a avut loc fapta de săvîrşirea căreia este învinuit inculpatul;

2) dacă această faptă a fost săvîrşită de inculpat;

3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea;

4) dacă inculpatul este vinovat de săvîrşirea acestei infracţiuni.

Colegiul penal ajunge la concluzia că judecând cauza penală de învinuire a lui Jitari Nicolae și Elpujan Oleg în baza art.287 alin. (3) Cod penal RM, instanţa de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, concluzia instanţei privind încetarea procesului penal, în cauza penală privind învinuirea lui Jitari Nicolae și Elpujan Oleg, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) din Codul penal, din motiv că, fapta constituie o contravenție, prevăzută de art. 78 alin. (2) din Codul contravențional și respectiv, încetarea procesului contravențional, în privința lui Jitari Nicolae și Elpujan Oleg, în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) din Codul contravențional, pe motivul expirării termenului de prescripție care înlătură răspunderea contravențională, *fiind una neîntemeiată*.

Colegiul penal consideră la fel că instanţa de fond, fără just temei și nemotivat a respins probele administrate de organul de urmărire penală, prezentate de acuzare

şi examinate în şedinţa de judecată în susținerea învinuirii înaintate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal RM, în aspectul dat concluzia instanţei de fond nu se bazează pe date obiective și prevederile legale.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că aspectul despre stabilirea adevărului în procesul penal nu este o obligaţiune exhaustivă doar a acuzatorului de stat, această prerogativă revenindu-i şi autorităţii judecătoreşti. Or, prin emiterea pripită a unei soluţii judecătoreşti au fost lăsate în umbră cele mai importante circumstanţe şi aspecte probatorii ale cazului din speţă.

Totodată, Colegiul penal reţine că potrivit pct. 14.2 a Hotărîrii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel", completată prin hotărîrea nr.10 din 24.12.2010, apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în faţa primei instanţe. În cadrul judecăţii în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de către prima instanţă (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi la administrarea oricăror probe noi. Instanţa de apel poate adopta una din soluţiile pe care le poate pronunţa prima instanţă, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunînd după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Potrivit art.14.7 a hotărîrii nominalizate, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunţat ori trebuia să se pronunţe prima instanţă şi care, prin apel, se transmit instanţei de apel sînt următoarele:dacă fapta reţinută ori numai imputată a fost săvîrşită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participaţia, contribuţia materială a fiecărui participant; dacă există circumstanţe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanţă prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP.

În ce priveşte chestiunile de drept pe care le poate soluţiona instanţa de apel, acestea sunt: dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii; dacă infracţiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menţionate, hotărîrea instanţei de fond urmează a fi desfiinţată, cu rejudecarea cauzei.

Totodată, instanța de apel operează și cu prevederile art. 413 alin. (3) CPP, potrivit cărora, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi, coroborate cu prevederile art. 414 al. (6) CPP, potrivit cărora, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost

verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În cadrul examinării apelului, a fost solicitată de către procurorul Liliana Pasat și avocatul Iuri Frecăuțanu, în vederea respectării prevederilor procesuale penale, reluarea cercetării judecătoreşti pe caz, cu audierea inculpaților Jitari Nicolae, Elpujan Oleg, a părții vătămate Dodon Gheorghe și a martorilor Cojocari Oleg și Cebotari Serghei, precum şi cercetarea materialelor cauzei penale, cerere care a fost acceptată de către Colegiu, în cadrul ședinței instanței de apel fiind cercetate nemijlocit și sub toate aspectele probele administrate, după cum urmează.

Astfel, fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *inculpatul Jitari Nicolae* a declarat că, susține declarațiile date în instanța de fond potrivit cărora, la 07 aprilie 2020 se afla „Iazul Nou” la care lucrează ca paznic. Era ora 3 noaptea cînd l-a telefonat Elpujan Oleg de pe alt mal și i-a spus să iasă afară, să se uite că se vede o barcă pe iaz. S-a dus la iaz unde era Cebotari Serghei cu Dodon Gheorghe care au început să fugă. Cebotari Serghei nu prea putea să fugă, deoarece este mai în vârstă. Jitari Nicolae l-a împins și Cebotari Serghei a căzut, iar Dodon Gheorghe continua să fugă. Jitari Nicolae s-a luat după el și-i spunea să se oprească că cheamă poliția. Dodon Gheorghe nu se oprea, fugea și tot se întorcea și încerca să-l lovească pe Jitari Nicolae ba cu mîna, ba cu piciorul. Cînd l-a lovit o dată cu piciorul, i-a stricat lui Jitari Nicolae lanterna, altă dată l-a lovit peste față. Jitari Nicolae tot îi spunea să se oprească, că cheamă poliția, iar cînd i-a stricat lanterna nu mai vedea nimic, deoarece afară era noapte. Dodon Gheorghe tot încerca să-l lovească. Jitari Nicolae, avînd cu el un baston de lemn, a început să se apere, în urma la ce l-a lovit cu bastonul peste mîini, peste umăr, peste față. După aceasta, a venit Cojocari Oleg, iar mai tîrziu a venit și Elpujan Oleg, apoi poliția. Cînd a fost audiat la poliție, a explicat că Dodon Gheorghe l-a lovit peste mîini, peste umăr, peste față. După ce Dodon Gheorghe i-a stricat cu piciorul lanterna, el nu mai vedea nimic, se gîndea ca Dodon Gheorghe să nu scoată vre-un cuțit, de aceea a scos baston de sub scurtă și l-a lovit pe Dodon Gheorghe. Peste cîteva zile după angajare, Dodon Gheorghe încerca să-l sune ca să ceară voie să vină la pescuit, însă Jitari Nicolae nu i-a permis. În ziua cînd s-a întîmplat incidentul, nu i-a permis lui Dodon Gheorghe să prindă pește.

Suplimentar, în ședința instanței de apel, inculpatul Jitari Nicolae a declarat că nu a văzut ca Elpujan Oleg să aplice violență față de Dodon Gheorghe. I-a aplicat lui Dodon Gheorghe o lovitură cu o bucată de lemn, deoarece a dorit să-i strice lanterna.

Fiind audiat în şedinţa instanţei de apel, în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *inculpatul Elpujan Oleg* a declarat că, susține declarațiile date în instanța de fond, potrivit cărora activează în

calitate de răspunzător și paznic la „Iazul Nou”, situat în extravilanul s. *****, r-nul Dondușeni. Pe data de 07 aprilie 2020, seara controla iazul, el era pe un mal, iar Jitari Nicolae – pe alt mal. A văzut pe iaz o barcă. L-a telefonat pe Jitari Nicolae și i-a spus că pe partea de iaz pe care se află Jitari Nicolae este o barcă și să se ducă să vadă cine este în barcă. L-a telefonat pe Cojocari Oleg să vină în ajutor, ulterior a telefonat la poliție. Jitari Nicolae s-a dus să vadă cine este cu barca. S-a dus și el la fața locului unde era Dodon Gheorghe cu Cebotari Serghei, care aveau barca plină cu pește, alături erau niște saci cu pește. Ulterior a venit poliția, au cîntărit peștele. Jitari Nicolae nu i-a permis lui Dodon Gheorghe să prindă pește.

Suplimentar în ședința instanței de apel inculpatul Elpujan Oleg a declarat, că nu i-a aplicat lovituri lui Dodon Gheorghe.

Fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *partea vătămată Dodon Gheorghe* a declarat că, susține declarațiile date în instanța de fond potrivit cărora pe data de 06 spre 07 aprilie 2020, a vorbit cu Jitari Nicolae, precum că dorește să se ducă să pună plasa și să prindă pește la „Iazul Nou”, situat în extravilanul s. ***** r-nul Dondușeni, unde Jitari Nicolae lucrează ca paznic. Ultimul i-a permis. El împreună cu Cebotari Serghei s-au dus noaptea la prins pește. La un moment dat, au venit Jitari Nicolae cu Spînu. Jitari Nicolae avea în mînă o lanternă și un baston și a început a-l lovi și pe el și pe Cebotari Sergiu. Cine și de cîte ori l-a lovit, Dodon Gheorghe nu știe, însă totul s-a petrecut pe la ora 4 noaptea pînă dimineața. În urma loviturilor aplicate, a fost internat la spitalul din Bălți, a procurat medicamente, a cheltuit pentru tratament mai mult de 13 000 lei, pe care le-a solicitat.

Suplimentar, în ședința instanței de apel partea vătămată Dodon Gheorghe a declarat că a fost lovit de la început de Jitari Nicolae și ulterior, și de Elpujan Oleg cu o bîtă de lemn. Jitari l-a lovit pe tot corpul, iar Elpujan în cap. El nu a lovit pe nimeni. Cînd a început incidentul, era Spînu cu Jitari, ulterior a venit Cojocari și apoi Elpujan. Cojocari cu Spînu posibil au văzut cum i s-au aplicat lovituri cu bîta.

Fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *martorul Cebotari Serghei* a declarat, că susține declarațiile date în instanța de fond potrivit cărora la 06 aprilie 2020, l-a telefonat Dodon Gheorghe, care i-a propus să se ducă la iaz să prindă pește. Dodon Gheorghe a pus plasa, a prins pește. Mai târziu, au venit Jitari Nicolae, care este paznic la iaz, împreună cu Spînu Cristian. Jitari Nicolae l-a lovit și l-a dat într-o parte, și au trecut pe altă parte a drumului. Ulterior, a venit Cojocari, și mai târziu Elpujan Oleg. Când a fost lovit Dodon Gheorghe, la fața locului erau și Jitari Oleg cu Spînu Cristian.

Suplimentar în ședința instanței de apel martorul Cebotari Serghei a declarat, că Dodon nu avea obiecte în mîină. Lui Dodon i s-au aplicat lovituri cu o bîtă de lemn. Nu a văzut dacă Elpujan i-a aplicat lovituri lui Dodon. Dodon striga la Jitari să nu-l lovească. Iazul unde a mers la pescuit aparținea satului, dar era luat în arendă de mama lui Elpujan pentru irigare.

Fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *martorul Cojocari Oleg* a declarat, că susține declarațiile date în instanța de fond potrivit cărora deține în arendă un bazin acvatic în s. *****, r-nul Dondușeni. Elpujan Oleg deține în arendă „Iazul Nou” din s. ***** r-nul Dondușeni. Jitari Nicolae este paznic la acel iaz. În seara de 06 aprilie 2020, l-a telefonat Oleg Elpujan și l-a rugat să-l ajute, deoarece el nu este pe loc, iar la dânsul la iaz este cineva cu barca. Era Dodon Gheorghe și Jitari Nicolae. Dodon Gheorghe stătea în picioare, a văzut că era de sânge. Mai târziu a venit Elpujan Oleg, cu automobilul care a spus că a anunțat poliția. Pe mal și în barcă era pește. Nu a văzut ca cineva să-i fi aplicat lui Dodon Gheorghe careva lovituri. Față de el nimeni nu l-a lovit. Când a venit la iaz, a observat că între Dodon Gheorghe și Jitari Nicolae a fost un conflict.

Suplimentar în ședința instanței de apel martorul Cojocari Oleg a declarat că cînd a ajuns la iaz nu se bătea nimeni, dar a înțeles că a fost un conflict. Poliția a fost chemată pentru a documenta furtul de pește. Nu a observat comportament obraznic din partea inculpaților.

De asemenea, în cadrul ședinței instanței de apel, la solicitarea acuzării au fost supuse cercetării suplimentare următoarele probe scrise:

Volumul nr. I.

– plângere de la Dodon Gheorghe Feodor, din 16.04.2020, (f.d. 4-9);

– denunț de la cet. Dodon Gheorghe Fiodor, din 07.04.2020, (f.d. 11);

– proces-verbal de cercetare la fața locului, din 07.04.2020, (f.d. 12);

– raport de constatare nr. 202019P0199 din 10.04.2020, (f.d. 17-18);

– plângere de la Dodon Gheorghe din 13.04.2020, (f.d. 19);

– proces-verbal de audiere a părții vătămate Dodon Gheorghe Feodor, din 27.04.2020, (f.d. 26);

– plângere de la Dodon Gheorghe, din 19.05.2020, (f.d. 46);

–proces-verbal de audiere a părții vătămate Dodon Gheorghe Feodor (suplimentar), din 18.06.2020, (f.d.50);

– bonuri de plată în copii, (f.d. 51-52);

– raport de expertiză judiciară nr. 202017D0018 din 19.06.2020, (f.d. 57-58);

– contract de subarendă a terenurilor (la contractul de arendă a terenurilor nr. 1), din 02.01.2016, în copie, (f.d. 61-62);

– decizie privind radierea persoanei juridice din Registru de stat în rezultatul reorganizării prin absorbție, din 15.12.2017, cu anexe, în copie, (f.d. 63-66);

– informație din registrul bunurilor imobile 3411105135, (f.d. 67);

– informație de la SA „Orange” cu lista apelurilor, (f.d. 136-143);

– proces-verbal de examinare a obiectului, din 25.09.2020, (f.d. 144-146);

– proces-verbal de ridicare, din 10.09.2020, (f.d. 150);

– proces-verbal de confruntare din 09.09.2020, între Dodon Gheorghe și Jitari Nicolae, (f.d. 162-165);

– proces-verbal de confruntare din 09.09.2020, între Dodon Gheorghe și Elpujan Oleg, (f.d. 166-168);

– proces-verbal de confruntare din 09.09.2026, între Cebotari Serghei și Elpujan Oleg, (f.d. 169-171);

– proces-verbal de confruntare din 09.09.2020, între Cebotari Serghei și Jitari Nicolae, (f.d. 172-174);

– proces-verbal de confruntare din 09.09.2020, între Cebotari Serghei și Spînu Cristian, (f.d. 175-176);

– proces-verbal de confruntare din 09.09.2020, între Dodon Gheorghe și Spînu Cristian, (f.d. 177-178);

– proces-verbal de confruntare din 09.09.2020, între Dodon Gheorghe și Cojocari Oleg, (f.d. 179-180);

– proces-verbal de confruntare din 09.09.2020, între Cebotari Serghei și Cojocari Oleg, (f.d. 181-182);

– proces-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 15.09.2020, cu participarea părții vătămate Dodon Gheorghe, cu planșa fotografică, (f.d. 191- 197).

Volumul nr. II.

– plângere din 17.10.2020, (f.d. 2-4);

– proces-verbal de confruntare din 10.11.2020, între Dodon Gheorghe Feodor și Cebotari Serghei Ion, (f.d. 14-15);

– plângere (în temeiul art. 313 CPP), cu anexă plic în copie, (f.d. 31-35);

– proces-verbal de confruntare din 24.05.2021, între martorul Dancu Vadim și martorul Cebotari Serghei, (f.d. 96-98);

– proces-verbal de confruntare din 24.05.2021, între martorul Cebotari Serghei și partea vătămată Dodon Gheorghe, (f.d. 102-103);

– ordonanță din 17.03.2021 de scoatere a lui Dodon Gheorghe și a lui Cebotari Serghei de sub urmărire penală, învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 186 alin. (2) lit.b), d) Cod penal RM (copie), (f.d. 107-117);

– declarațiile părții vătămate Dodon Gheorghe, (f.d. 217-221).

Volumul nr. III.

– declarațiile martorului Dancu Vadim Ion, (f.d. 3-6);

– declarațiile martorului Cebotari Serghei, (f.d. 8-9);

– declarațiile martorului Crivoi Cristina, (f.d. 11-14);

– declarațiile martorului Cojocari Oleg Arcadii, (f.d. 24-27);

– declarațiile părții vătămate Dodon Gheorghe, din 27.03.2023, (f.d. 190-193);

– declarațiile martorului Cebotari Serghei, din 08.05.2024, (f.d. 197-199).

În urma evaluării integrale a probelor cercetate, Colegiul penal conchide că nu există dubii rezonabile în ceea ce priveşte vinovăţia inculpaților Elpujan Oleg și Jitari Nicolae de comitere a *infracțiunii de huliganism agravat*, că atât în cadrul urmăririi penale, cît şi în cadrul şedinţei de judecată au fost acumulate probe veridice suficiente care demonstrează comiterea de către inculpați a infracțiunii incriminate lor.

Deși inculpații nu au recunoscut vinovăția, poziția acestora este apreciată ca un drept a lor, care nu poate fi îngrădit, totodată, faptul nerecunoaşterii vinei de către inculpați nu generează încetarea procesului penal în privința lui Jitari Nicolae și Elpujan Oleg din moment ce probele cercetate, în cumul, demonstrează cu certitudine vina inculpaților conform învinuirii înaintate.

Vinovăţia inculpaților Jitari Nicolae și Elpujan Oleg cele incriminate se demonstrează deplin prin elementele de fapt dobândite prin probele cercetate, şi anume declaraţiile părții vătămate Dodon Gheorghe și a martorilor Cojocari Oleg, Cebotari Serghei, Dancu Vadim și Crivoi Cristina, precum și prin probele scrise care au fost cercetate în cadrul şedinţelor judiciare şi care se coroborează deplin, demonstrând cu certitudine existanţa infracţiunii de huliganism agravat şi constatarea vinovăţiei lui Jitari Nicolae și Elpujan Oleg în faptele incriminate.

Colegiul penal consideră că instanţa de fond eronat nu a ţinut cont de aceste declaraţii şi nu le-a apreciat, mai ales că declaraţiile date în cadrul instanței de fond martorilor au fost verificate și în instanța de apel, cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței de judecată, mai mult partea vătămată și martorii le-au susţinut clar sub jurământ şi în cadrul şedinţei publice a instanţei de fond, careva diferenţă între declaraţiile părții vătămate și martorilor nefiind stabilită.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține, că prin plângerea depusă de Dodon Gheorghe Feodor, din 16.04.2020, ultimul a solicitat atragerea lui Jitari Nicolae și Elpujan Oleg la răspundere conform legislației în vigoare, dat fiind că la 07 aprilie 2020, aproximativ la orele 04:00 pe malul iazului din extravilanul satului *****, raionul Dondușeni a fost numit cu cuvinte necenzurate și ulterior lovit cu o bită de lemn peste diferite părți ale corpului de către Jitari Nicolae și ulterior și de Elpujan Oleg care l-a lovit inclusiv și în regiunea capului, provocându-i plagă

tăiată și multiple echimoze, la fel numindu-l cu cuvinte necenzurate, (f.d. 4-9, vol.I).

Ulterior, în ședința instanței de fond partea vătămată Dodon Gheorghe fiind audiat a declarat, că a fost numit cu cuvinte necenzurate și lovit cu o bîtă de lemn peste diferite părți ale corpului de către Jitari Nicolae și Elpujan Oleg, declarații pe care le-a susținut și în cadrul audierii sale în ședința instanței de apel, (f.d.190-193, vol.III).

În ședința instanței de apel partea vătămată Dodon Gheorghe a confirmat că a fost agresat de Jitari Nicolae și Elpujan Oleg fiind numit cu cuvinte necenzurate și lovit peste diferite părți ale corpului, inclusiv și în cap.

Declarațiile date de partea vătămată sunt confirmate și prin raportul de expertiză judiciară nr. 202017D0018 din 19.06.2020, potrivit căruia *la Dodon Gheorghe au fost depistate leziunile corporale: comoţia cerebrală, fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, plaga contuză a nasului, echimoze la cutia toracică, abdomen, regiunea lombară stângă, braţului drept, ambelor mâini, coapsei stânga, care se atribuie la categoria vătămare uşoară, în baza criteriului dereglării sănătăţii de scută durată,* (f.d. 57-58, vol.I).

Din declarațiile martorului Cebotari Serghei date în instanța de fond și în instanța de apel reiese, cu certitudine faptul, că lui Dodon Gheorghe i s-au aplicat lovituri cu o bîtă de lemn.

Relevante speței sunt și declarațiile martorului Dancu Vadim potrivit cărora fiind în grupa operativă în cadrul IP Dondușeni, în jurul orelor 03:15 au primit apel telefonic, precum că în bazinul acvatic gestionat de Elpujan Oleg niște persoane pescuiesc ilicit. Din discuțiile cu Cebotari Serghei și Dodon Gheorghe, ultimul a declarat că, *au venit pe malul bazinului acvatic, unde au fost întimpinaţi de Jitari Nicolae. Ultimul i-a aplicat câteva lovituri lui Cebotari Serghei cu un baston din lemn în regiunea pieptului, după ce a venit proprietarul iazului – Elpujan Oleg şi i-a aplicat câteva lovituri în cap lui Dodon Gheorghe,* (f.d.3-6, vol.III).

Și martorul Crivoi Cristina fiind audiată în instanța de fond a declarat că în calitate de ofițer de urmărire penală s-a prezentat la fața locului și a observat că Dodon Gheorghe, plângea. S-a apropiat de el și a văzut că ultimul era însângerat la față. L-a întrebat ce s-a întâmplat și Dodon Gheorghe în șoaptă i-a spus că a fost agresat, din motiv că l-au prins că prindea pește, (f.d.11-14, vol.III).

Astfel, cele indicate confirmă cu certitudine că în cazul dat de către inculpații Jitari Nicolae și Elpujan Oleg a fost încălcată dispoziţia art. 287 alin. (3) Cod penal RM, pe caz în mod obiectiv existând în conformitate cu prevederile art.51 al.(1) Cod penal RM temeiul juridic de atragere a inculpaților la răspundere penală.

Colegiul penal la adoptarea soluţiei de constatare a vinovăţiei lui Jitari Nicolae și Elpujan Oleg ţine cont de comentariul făcut la art. 287 alin. (3) Cod

penal RM, potrivit căruia se explică că *latura obiectivă* a infracţiunii prevăzute de art.287 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acţiuni care încălcă ordinea publică, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe, de opunerea de rezistenţă violentă reprezentanţilor autorităţilor sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum şi acţiunile care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

Pe cauză este prezent obiectul juridic special al infracţiunii de huliganism - *ordinea publică.*

Ca obiect juridic special suplimentar poate fi viaţa şi sănătatea, cinstea şi demnitatea, libertatea persoanei şi dreptul de proprietate.

Prin ordine publică se înţelege un sistem stabil de relaţii sociale care asigură ambianţa liniştită de convieţuire în societate, de inviolabilitate a persoanei şi a integrităţii patrimoniului, precum şi activitatea normală a organelor şi instituţiilor de stat şi publice.

Latura obiectivă a infracţiunii se realizează prin acţiuni active, acţiunile de huliganism pot fi diverse:

a. acţiuni care încalcă ordinea publică şi exprimă o vădită lipsă de respect faţă de societate, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe;

b. acţiuni care încalcă ordinea publică şi exprimă o vădită lipsă de respect faţă de societate, însoţite de opunerea de rezistenţă reprezentanţilor autorităţilor sau altor persoane care curmă actele huliganice;

c. încălcarea a ordinii publice şi exprimarea unei vădite lipse de respect faţă de societate, însoţită de acţiuni care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o printr-o obrăznicie deosebită.

Latura subiectivă a infracţiunii se caracterizează prin vinovăţie intenţionată, intenţie directă: făptuitorul înţelege că încalcă ordinea publică şi exprimă o vădită lipsă de respect faţă de societate, că aplică violenţă asupra persoanelor sau ameninţă cu aplicarea violenţei, că opune rezistenţă reprezentanţilor autorităţilor sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum şi că acţiunile sale, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită şi doreşte săvârşirea acestor acţiuni şi survenirea consecinţelor.

Asigurarea ordinii publice, în sensul art.287 Cod penal este un atribut al vieţii sociale în care relaţiile (raporturile) dintre oameni, comportarea lor şi, în genere, activităţile lor, atunci cînd participă la forme de viaţă în comun, în public, se desfăşoară, de regulă, în mod paşnic, după norme de respect reciproc, de securitate personală, de încredere în atitudinea şi faptele celorlalţi oameni.

Astfel, ţinînd cont de cele indicate mai sus, Colegiul penal constată, că inculpatul a încălcat regulile de comportament, care s-au manifestat prin acte de

violenţă în privinţa părţii vătămate, cu cauzarea vătămărilor corporale neînsemnate, acestea urmează a fi calificate ca o infracţiune.

Potrivit art.131 Cod penal, *prin fapta săvîrşită în public se înţelege fapta comisă într-un loc care, prin natura sau destinaţia lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvîrşirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul î-şi dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoştinţa publicului.*

Materialele cauzei şi probele administrate denotă faptul, că fapta a avut loc într-un loc public, locul concret – malul bazinului acvatic „Iazul Nou" situat în satul *****, raionul Dondușeni, precum şi că inculpații au încălcat ordinea publică.

Raportînd cele menţionate mai sus la speţa în cauză, Colegiul penal constată neîntemeiată concluzia instanţei de fond precum că fapta inculpaților constituie fapta contravențională prevăzută la art. 78 alin. (2) Cod Conravențional, dat fiind că partea vătămată Dodon Gheorghe a fost lovit către inculpații Jitari Nicolae și Elpujan Oleg cu o bită de lemn în loc public, prin încălcarea ordinii publice, prin acțiuni exprimate în încălcarea normelor sociale și morale de comportament în societate, cu aplicarea violenței.

În speţă, a fost încălcată ordinea publică, fiind deranjate persoanele care sau aflat la locul comiterii infracţiunii. Acţiunile huliganice au fost comise aproximativ pe la orele 04:00, faptele având loc pe malul bazinului acvatic „Iazul Nou" situat în satul *****, raionul Dondușeni, fiind încălcată ordinea publică şi aplicată violenţă jignitoare faţă de partea vătămată Dodon Gheorghe.

În astfel de circumstanţe cu certitudine sunt prezente elementele infracţiunii prevăzute de art.287 alin.(3) CP. În astfel de circumstanţe, fapta comisă atingând gradul de pericol social al unei infracţiuni.

Probele administrate pe cauză corespund cerinţelor stipulate de art.101 CPP, și în opinia Colegiului probele nominalizate şi examinate în ansamblu reprezintă o situaţie clară şi fără dubii a circumstanţelor de fapt şi consideră că reeşind din probele date rezultă că Jitari Nicolae și Elpujan Oleg au săvârşit infracţiunea de huliganism agravat, adică *acţiunile intenţionate care încalcă ordinea publică, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor, acţiuni care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârşite de două persoane, acţiuni prevăzute la alin.(l) şi (2), săvîrşite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii*, infracţiune prevăzută de art.287 alin. (3) Cod penal RM.

Probele enumerate permit de a constata și reţine în sarcina inculpatului ***Jitari Nicolae***, că el, la 07 aprilie 2020, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe malul bazinului acvatic „Iazul Nou", situat în satul *****, raionul Dondușeni, acţionând intenţionat, de comun acord cu Elpujan Oleg, din motive huliganice, încălcând demonstrativ ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de reguli sociale şi morale

ce asigură o ambianţă liniştită de convieţuire în societate, de inviolabilitate a persoanei, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, a strigat cu cuvinte necenzurate în adresa lui Dodon Gheorghe, care împreună cu Cebotari Serghei se aflau la pescuit, manifestând deosebită obrăznicie, exprimată prin actul de violenţă asupra persoanei, intenţionat, i-a aplicat lui Dodon Gheorghe mai multe lovituri peste diferite părţi ale corpului cu o bită din lemn, care o ţinea în mână, iar lui Cebotari Serghei i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea pieptului. La scurt timp, de persoanele numite supra, s-a apropiat şi Elpujan Oleg, care, folosind aceeaşi bită din lemn, a continuat să-i aplice lui Dodon Gheorghe lovituri peste diferite părţi ale corpului.

În rezultatul acţiunilor ilegale, lui Dodon Gheorghe conform raportului de expertiză medico-legală judiciară nr.202017D0018 din 19 iunie 2020 i-au fost cauzate vătămări corporale uşoare sub formă de comoţie cerebrală, fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, plagă contuză a nasului, echimoze: la cutia toracică, abdomen, regiunea lombară stângă, braţul drept, ambele mâini, coapsei stângă.

Astfel, Jitari Nicolae, prin acţiunile sale intenţionate, a comis infracţiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal - huliganismul agravat, adică *acţiunile intenţionate care încalcă ordinea publică, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor, acţiuni care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârşite de două persoane, acţiuni prevăzute la alin.(l) şi (2), săvîrşite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii*.

Probele enumerate permit de a constata și reține în sarcina inculpatului ***Elpujan Oleg***, că el, la 07 aprilie 2020, aproximativ la ora 04:00, aflându-se pe malul bazinului acvatic „Iazul Nou”, situat în satul *****, raionul Donduşeni, acţionând intenţionat, de comun acord cu Jitari Nicolae, din motive huliganice, încălcând demonstrativ ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de reguli sociale şi morale ce asigură o ambianţă liniştită de convieţuire în societate, de inviolabilitate a persoanei, exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate, după ce Jitari Nicolae i-a aplicat lui Dodon Gheorghe, care se afla la pescuit, mai multe lovituri peste diferite părţi ale corpului cu o bită din lemn, pe care o ţinea în mână, Elpujan Oleg a strigat cu cuvinte necenzurate în adresa lui Dodon Gheorghe, manifestând deosebită obrăznicie, exprimată prin actul de violenţă asupra persoanei, a luat de la Jitari Nicolae bita din lemn şi a continuat să-i aplice lui Dodon Gheorghe lovituri peste diferite părţi ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală judiciară nr.202017D0018 din 19 iunie 2020 vătămări corporale uşoare sub formă de comoţie cerebrală, fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, plagă contuză a nasului, echimoze: la cutia toracică, abdomen, regiunea lombară stângă, braţul drept, ambele mâini, coapsei stângă.

Astfel, Elpujan Oleg, prin acţiunile sale intenţionate, a comis infracţiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal - huliganismul agravat, adică *acţiunile intenţionate care încalcă ordinea publică, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor, acţiuni care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârşite de două persoane, acţiuni prevăzute la alin.(l) şi (2), săvîrşite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii*.

Colegiul penal la fel reține, că conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului Cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată are obligaţia să ţină cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuiază ori agravează răspunderea, de influienţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

Potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală, este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea acestuia, cît și a altor persoane. Or, ca măsură de constrîngere pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal RM, la data comiterii faptei prevedea pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 5 ani.

În acest sens, luându-se în consideraţie circumstanțele cauzei și personalitatea inculpaților Jitari Nicolae și Elpujan Oleg, care anterior nu au fost condamnați, Colegiul penal consideră că corijarea inculpaților este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, pentru fiecare, pedeapsă care corespunde atît principiului proporționalității, cît și scopului prevăzut în art.61 al.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpaților, precum și de prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Subsecvent, Colegiul penal indică că prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr.307-IX din 29.12.2021 a fost promulgată Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova.

Potrivit art.2 al.(1) din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova, procesele penale în privinţa infracţiunilor săvârşite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un

termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege.

Conform art. 2 alin. (3) din legea nominalizată, încetarea procesului penal conform alin.(1) şi (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.

La adoptarea soluției, Colegiul penal se conduce și de prevederile art. 2 alin.(4) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, *în privinţa persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform al.(1)-(3) din prezentul articol, instanţa de judecată, la pronunţarea sentinţei, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată, inculpatul întruneşte criteriile stabilite la art.1 şi nu cade sub incidenţa art.6.*

Astfel, ținînd cont de faptul, că la data soluționării cauzei în ordine de apel, este pusă în aplicare Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, care prin prisma art.(2) al.(1),(4) și art.107 Cod penal este aplicabilă în privința inculpaților și deși nu este cererea depusă personal de către inculpați, indică că poate hotărî aplicabilitatea acesteia în privința lui Jitari Nicolae și Elpujan Oleg în lipsa cererii depuse personal, astfel în temeiul art.389 al.(4) pct.2) Cod procedură penală, să-i libereze pe Jitari Nicolae și Elpujan Oleg de la executarea pedepsei sabilite lor în baza art. 287 alin. (3) Cod penal RM în baza art.2 al.(4) din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova, considerente din care apelul declarat de procuror urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea în privința lui Jitari Nicolae și Elpujan Oleg a unei noi hotărâri, în aspectul nominalizat.

Referitor la solicitarea avocatului Mihaela Rotari în interesele părţii vătămate Dodon Gheorghe de încasare a prejudiciului moral, Colegiul penal o consideră neîntemeiată și necesară a fi respinsă, dat fiind că la caz, partea vătămată nici la etapa urmăririi penale, nici la examinarea cauzei în fond și nici în apel nu a a solicitat încasarea prejudicului moral, nu a invocat și nici nu a probat prin careva acteconfirmative gravitatea și natura suferințelor prin care i-a fost cauzat un prejudiciu moral în urma acțiunilor infracționale ale inculpaților Jitari Nicolae și Elpujan Oleg.

Referitor la solicitarea avocatului Mihaela Rotari în interesele părţii vătămate Dodon Gheorghe de încasare a prejudiciului material mai mare, Colegiul penal o consideră neîntemeiată care urmează a fi respinsă, dat fiind că prin sentința contestată, s-a admis integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Dodon Gheorghe conform art. 225 alin (1) Cod Procedură Penală al

Republicii Moldova și s-a încasat în mod solidar din contul lui Elpujan Oleg ***** și Jitari Nicolae *****, în beneficiul părții vătămate Dodon Gheorghe prejudiciul cauzat în mărime de 13 000 (treisprezece mii) lei.

Mai mult, partea vătămată Dodon Gheorghe nu a prezentat instanței de apel acte care ar confirma că a mai suportat careva cheltuieli materiale suplimentare în urma acțiunilor inculpaților Jitari Nicolae și Elpujan Oleg.

Cu referire la apelurile declarate de inculpații Jitari Nicolae și Elpujan Oleg, Colegiul penal, relevă următoarele:

Concluzia instanţei de fond se bazează pe prevederile art. 415 al. (1) pct.1) lit. c) CPP RM, *potrivit căruia instanţa de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.*

Colegiul penal consideră neîntemeiată solicitarea inculpaților Jitari Nicolaeși Elpujan Oleg prin apelurile declarate privind achitarea acestora în temeiul art.390 alin. (1) pct.1) CPPRM, or, Colegiul penal a ajuns la concluzia privind recunoașterea vinovăției lui Elpujan Oleg și Jitari Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal RM, stabilirea pedepsei în baza Legii respective și liberarea lor de executarea pedepsei penale în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova, motive pe care Colegiul penal le-a descris detaliat în prezenta decizie, pe care nu consideră oportun de a le reitera pentu a evita repetarea lor inutilă.

Colegiul indică, că nu poate fi reţinut în favoarea inculpaților argumentele invocate în apelurile declarate, referitor la faptul că nu sunt vinovați de comiterea infracțiunii ce li se incriminează, or, aceste afirmaţii cu caracter declarativ reprezintă un mod de apărare a inculpatului în vederea eschivării de răspundere penală, afirmațiile date fiind combătute prin totalitatea de probe administrate care au fost puse just de către instanţa de apel la baza soluției de condamnare, respectiv, nerecunoaşterea vinovăţiei de către Elpujan Oleg și Jitari Nicolae în săvârşirea infracţiunii reţinute în sarcina lor nu echivalează cu achitarea lor, după cum se solicită în apelurile declarate.

Colegiul penal consideră că probele administrate pe cauză în acuzare, cercetate în şedinţa instanţei de fond, precum şi verificate suplimentar în şedinţa instanţei de apel, corespund cerinţelor stipulate de art.101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentinţe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele şi demonstrând deplin vinovăţia inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal RM.

După verificarea suplimentară a probelor, Colegiul penal constată că argumentele invocate în apelurile declarate de inculpați sunt contradictorii

circumstanţelor şi împrejurărilor de fapt stabilite de către instanţa de apel pe parcursul judecării cauzei.

În acest aspect, Colegiul penal indică că pe cauză au fost efectuate, în deplină măsură, acțiuni procesual-penale de investigare, în vederea stabilirii vinovăției inculpaților, probele date fiind administrate și cercetare în instanța de fond, ulterior și de către instanța de apel, în urma cărora s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate.

Colegiul penal consideră neîntemeiate afirmațiile inculpaților referitor la faptul, că emiterea ordonanțelor de punere sub învinuire, s-a făcut cu încălcarea termenului de 3 luni, prevăzut de art. 63 Cod de procedură penală, dat fiind, că la data de 15.06.2020 a fost pornită urmărirea penală, la data de 03.07.2020 s-a adus la cunoștință ordonanța de recunoaştere în calitate de bănuit, iar la data 08.10.2020 s-a adus la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire datată cu data de 01.10.2020, iar art. 282 alin. (1) Cod de procedură penală, îi oferă procurorului un termen suplimentar de 48 de ore pentru a aduce la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire.

În acest aspect, Colegiul penal reține, că conform art. 282 alin. (1) CPP RM, înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezenţa avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanţei de punere sub învinuire, *dar nu mai tîrziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit*.

Reieșind din materialele cauzei se constată, că la data de 01 octombrie 2020 prin ordonanțele procurorului în Procuratura raionului Rîșcani, Alexandru Paladii, Elpujan Oleg și Jitari Nicolae au fost puți sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal RM.

Respectiv, reieșind din faptul, că Elpujan Oleg și Jitari Nicolae domiciliază în raionul Dondușeni, de către procuror a fost expediate citații pentru a se prezenta la 08.10.2020 la Procuratura raionului Rîșcani, astfel, că bănuiţii Elpujan Oleg şi Jitari Nicolea au fost puși sub învinuire în termenul de 3 luni prevăzut de Codul de procedură penală, fiind respectată procedura înaintării învinuirii, la prezentarea acestora la procurorul în Procuratura raionului Rîșcani, Alexandru Paladi.

Colegiul penal apreciază ca fiind declarativă afirmația invocată de inculpatul Jitari Nicolae în apelul declarat în ceia ce privește faptul, că leziunile cauzate părții vătămate Dodon Gheorghe au fost cu scopul reținerii acestuia ca persoană care era presupusă că a comis o infracțiune de furt de peşte şi al predării ei organelor de drept, nu poate fi pasibil nici de răspundere contravențională în sensul prevederilor art. 37 Codul penal RM, potrivit căruia nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în scopul reținerii persoanei care a comis o infracțiune şi al predării ei organelor de drept.

Astfel, instanța de apel reține, că inculpatul Jitari Nicolae l-a numit pe partea vătămată Dodon Nicolae cu cuvinte necenzurate și l-a lovit cu o bită de lemn pe diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală judiciară nr.202017D0018 din 19 iunie 2020 i-au fost cauzate vătămări corporale uşoare sub formă de comoţie cerebrală, fractura oaselor nazale cu deplasarea fragmentelor, plagă contuză a nasului, echimoze: la cutia toracică, abdomen, regiunea lombară stângă, braţul drept, ambele mâini, coapsei stângă.

Din circumstanțele descrise, acțiunile lui Jitari Nicolae în raport cu Dodon Nicolae au fost întreprinse înafara cadrului legal prevăzut la art. 37 Cod penal RM, la caz fiind suficientă înștiințarea organelor de drept, în cazul în care a considerat că Dodon Nicolae a comis acte ilegale.

Colegiul penal, la fel, conchide că în apelurile declarate de inculpați nu au fost enumerate temeiuri ale cerinţelor expuse, fiind relatate faptele conform viziunii sub formă de apărare, argumentele expuse fiind în contrazicere cu circumstanţele stabilite de instanţa de apel pe parcursul examinării cauzei.

Referitor la soluția instanței asupra acțiunii civile, corpurilor delicte și încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul o apreciază ca fiind justă, Colegiul nu va interveni cu modificări în acest aspect.

În baza celor expuse, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelurile declarate de inculpații Jitari Nicolae și Elpujan Oleg urmează a fi respinse ca fiind nefondate.

Conducându-se de art. 415 al. (1) pct. 1) lit. c) și art. 415 al. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelurile inculpatului Elpujan Oleg și inculpatului Jitari Nicolae declarate împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 20 decembrie 2022, se resping ca nefondate.

Apelurile avocatului Mihaela Rotari în interesele părții vătămate Dodon Gheorghe și procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Natalia Ciumac-Bordian, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 20 decembrie 2022, se admit, cu casarea parțială a sentinței şi se pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează:

Jitari Nicolae *****se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal RM și i se stabilește pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani închisoare, cu liberare de executarea pedepsei penale în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova.

Elpujan Oleg ***** se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal RM și i se stabilește pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani închisoare, cu liberarea de executarea pedepsei penale în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova.

În rest dispozițiile sentinței instanței de fond se mențin.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la **19 mai 2026.**

Preşedinte de şedinţă, judecător Ghenadie Liulca

Judecătorii Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari